

Antoni Esteve, en el seu discurs d'ingrés com a acadèmic numerari de la Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya

"Perquè el sector farmacèutic avanci és imprescindible implementar un model d'innovació oberta"

El model clàssic d'investigació s'ha de transformar en autèntics ecosistemes que afavoreixin la innovació en la R+D

Les xarxes d'excel·lència i les col·laboracions públic-privades són essencials per ser més eficients en investigació i potenciar la competitivitat del sector

L'Administració ha d'impulsar i facilitar la relació entre l'àmbit acadèmic i empresarial, amb marcs estables, moderns i compromesos amb la R+D

L'actual conjuntura econòmica i la complexitat de la investigació fa imprescindible adoptar un nou model d'innovació que permeti ser més eficients, racionalitzar els recursos i potenciar la competitivitat del sector. En el seu discurs d'ingrés com a acadèmic numerari de la Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya, Antoni Esteve, d'ESTEVE, ha destacat la necessitat d'implementar un model d'innovació oberta que faciliti l'intercanvi de coneixement, les col·laboracions públic-privades i les xarxes d'excel·lència.

L'actual complexitat de la investigació farmacèutica planteja grans reptes polítics, econòmics i reguladors. A més, "l'obsessió per llançar blockbusters, la tendència que les empreses estiguin dirigides per professionals allunyats de la ciència o la complexitat de disciplines en el desenvolupament d'un nou medicament han contribuït a complicar encara més la R+D".

Davant d'aquest panorama, "cal adoptar noves estratègies alternatives d'innovació, amb les particularitats pròpies del sector i lligades a les necessitats no cobertes del pacient i consumidor final. Es tracta d'innovar en la innovació, una filosofia que haurien de tenir les empreses d'R+D", ha afirmat Antoni Esteve, "una cosa que requereixen la investigació, el desenvolupament i la competitivitat del sector".

El quid de la qüestió està en trencar amb el model clàssic d'investigació i crear un entorn favorable per a la R+D, és a dir, autèntics ecosistemes d'innovació que permetin de complir una necessitat imprescindible: implementar la innovació oberta, un nou model que passa per anar més enllà dels recursos i coneixement interns, per buscar col·laboracions amb agents externs que permetin generar valor en nous projectes estratègics d'R+D i ser més eficients i competitius.

"Compartir el coneixement de tots els actors interessats en les diferents etapes de la innovació és essencial per avançar, des de les institucions acadèmiques, els hospitals i els centres públics de recerca fins a les empreses farmacèutiques, passant per les entitats reguladores, l'administració pública, l'àmbit assistencial i les associacions de pacients, és essencial per avançar", segons Antoni Esteve, "i aquest esperit de partenariat s'ha de mantenir al llarg de tota la cadena de valor".

La implementació del model d'innovació oberta requereix una sensibilitat social cap a la innovació, capacitat de generar i atreure talent, potenciació de les xarxes de coneixement entre tots els actors, fluïdesa entre les diferents disciplines científiques, partenariats públics i privats innovadors, vies alternatives de finançament i treball en xarxa en clústers o nuclis de desenvolupament de coneixement.

L'Administració ha de jugar un paper impulsor i facilitador de la relació fluida entre els àmbits acadèmic, assistencial i industrial, articulament marcs estables, previsibles, moderns i compromesos amb la inversió en R+D. "Les polítiques públiques de suport a la R+D i la seva transferència són essencials per a la competitivitat del país".

Xarxes d'excel·lència i col·laboracions publico-privades

Un element decisiu per a la implementació de la innovació oberta en la indústria és la creació de xarxes d'excel·lència que englobin els millors científics de cada disciplina, ja que "cap farmacèutica, ni la més gran, pot assumir el repte de tenir en plantilla els millors científics de totes les especialitats". Afegeix que "les xarxes d'innovació poden constituir el millor mecanisme per afavorir la sostenibilitat dels projectes de R+D i l'èxit econòmic del sector, repercutint en l'obtenció de teràpies innovadores i en el desenvolupament econòmic i social del país".

Tradicionalment, les col·laboracions de les farmacèutiques i les biotecnològiques entre si han estat constants, però en els últims anys han augmentat les cooperacions entre farmacèutiques i institucions acadèmiques. La raó és que les relacions entre la universitat i l'empresa constitueixen -entre totes aquelles que s'estableixen els diferents actors del sector- un aspecte rellevant en l'eficàcia de tot el procés innovador gràcies a l'intercanvi de coneixement. "Una de les conseqüències de la col·laboració públic-privada és un augment de les competències de la investigació pública, que veu incrementats els seus ràtios d'eficiència i el seu coneixement".

Segons Antoni Esteve, "l'objectiu és incorporar el màxim talent als projectes empresarials i tenir accés a les grans instal·lacions i a les noves tecnologies que una empresa en solitari, amb independència del seu volum, no podria permetre". Això comporta un paper actiu de les universitats, orientades cap a l'emprenedoria, amb una investigació més dirigida a la demanda del sector productiu, i amb una capacitat per crear companyies dins de la universitat.

El model d'innovació oberta a ESTEVE

En l'àmbit de les col·laboracions amb universitats i centres públics d'investigació, ESTEVE ha aprofundit en dos models innovadors on les sinergies entre la recerca acadèmica i el desenvolupament industrial són claus.

El primer model són les unitats mixtes, on el personal investigador del centre acadèmic realitza tasques d'R+D en projectes de l'empresa, de manera que les possibilitats de transformar el coneixement en un producte final són més grans que actuant en solitari o per separat. Exemples d'això són la Unitat mixta ESTEVE-ICIQ (amb l'Institut Català d'Investigació Química de Tarragona) i la Unitat Mixta ESTEVE-USC (amb la Universitat de Santiago de Compostel la).

El segon model són els partenariats públic - privats, "on intentem identificar avenços en l'àmbit acadèmic que puguin esdevenir un medicament, especialment en àrees de gran potencial, com les vacunes i les teràpies avançades", ha explicat Antoni Esteve.

Consisteix a incorporar a una bona idea l'excel·lència científica del grup acadèmic " i el know how d'ESTEVE en propietat industrial, desenvolupament preclínic, desenvolupament d'una formulació i fabricació de mostres per a assaigs clínics, assessoria científica amb autoritats reguladores, negociació de llicències, producció i comercialització".

En aquest últim cas, ESTEVE du a terme dos projectes molt ambiciosos, d'alt valor científic, terapèutic i social. D'una banda, el consorci HIVACAT per desenvolupar una vacuna efectiva contra la SIDA, en què treballen més de 60 investigadors de l'Hospital Clínic de Barcelona i l'Hospital Germans Trias i Pujol de Badalona, la Fundació La Caixa i els Departaments de Salut i Innovació i universitat i Empresa de la Generalitat de Catalunya. I, d'altra banda, el projecte amb el Centre de Biotecnologia Animal i Teràpia Gènica (CBATEG) de la Universitat Autònoma de Barcelona per desenvolupar una teràpia gènica per al tractament de la Síndrome de Sanfilippo tipus A, una malaltia rara d'efectes devastadors en nens.

Sobre ESTEVE

ESTEVE (www.esteve.com) és un grup químic-farmacèutic líder a Espanya i amb una important presència internacional. Des de la seva fundació el 1929, manté un ferm compromís amb l'excel·lència, dedicant tots els seus esforços a promoure la salut i millorar la qualitat de vida de les persones. La investigació a ESTEVE constitueix el seu principal senyal d'identitat i compta amb una cartera de projectes altament innovadors l'última finalitat és aportar respostes a necessitats mèdiques no cobertes adequadament.